

a

L'EDITORIAL

El boicot climàtic de Trump

Trump no ha esperat ni un dia a posar en marxa la seva irresponsable retirada de l'Acord de París contra el canvi climàtic. El primer dia que ho podia fer, ho ha fet. La data permessa per a qualsevol firmant per fer un pas enrere era tres anys després del compromís, el 4 de novembre, el dia escollit pel president nord-americà, que d'aquesta manera es desmarca d'una lluita global que la comunitat científica internacional considera una qüestió de supervivència i que s'ha convertit en bandera de la mobilització mundial juvenil. Però tot això per a Trump són fàl·lories. El clima? "America first". Com si els EUA no patissin també incendis o huracans devastadors. Com si a ells tot això no els afectés. Denota un egoisme estúpid i curttermista, perquè al capdavant també serà perjudicial per als nord-americans: la crisi climàtica no té fronteres.

El fet que la principal potència mundial menystingui i es desmarqui de la que segurament és l'amenaça més greu que afronta la humanitat i el planeta Terra demostra l'escandalós nivell de frivolitat i indigència ètica i intel·lectual-

al del que ja es pot definir com el pitjor president nord-americà de la història. Trump és una vergonya per al seu país, cada cop socialment i políticament més dividit, i ja s'ha convertit en una amenaça per al futur del planeta. La decisió de donar-se de baixa dels compromisos de mínims pactats a París suposa un boicot inacceptable. Per molt anunciada que estigués, no deixa de ser un daltabaix. És un fet gravíssim que respon, a més, a uns arguments de-

Aturar Trump en les pròximes eleccions també serà tornar l'esperança per aturar el canvi climàtic

lirants i demagògics que no aguanten cap anàlisi mínimament seriosa. Estem davant d'una bogeria consumada.

L'endemà del lamentable anunci, fins a 11.000 científics d'arreu del món s'han unit per elevar un crit d'alerta sobre la gravetat de "l'emergència climàtica" que tots patim. En un article col·lectiu a la revista *BioScience*, recullen multitud de dades disponibles dels últims 40 anys que mostren els efectes de l'activitat humana en l'emissió de gasos d'efecte hivernacle i en la mo-

dificació del clima. Les primeres crides a actuar daten del 1979. Les cimeres de Rio de Janeiro (1992) i Kyoto (1997) van precedir la de París. L'últim informe de l'IPCC, el cos de científics climàtics més prestigiós del món, encarregat per l'ONU d'analitzar la qüestió, va tornar a posar l'any passat dades alarmants sobre la taula. La crisi climàtica s'està accelerant fins i tot més ràpidament del que els científics creien.

Trump va, doncs, en contra de la ciència, en contra del planeta Terra i en contra de la conscienciació cada cop més general sobre la crisi climàtica, especialment entre els joves. Encara hi ha, però, una possibilitat d'aturar el procés d'abandonament dels Acords de París: la sortida no es consumarà fins d'aquí un any, és a dir, fins l'endemà de les eleccions als EUA, convocades per al 3 de novembre. Només una derrota de Trump i la immediata declaració d'un president demòcrata que invalidés la sortida de l'Acord de París podria aturar el desastre. Aturar Trump també serà tornar l'esperança per aturar el canvi climàtic. El poble nord-americà tindrà, aquest cop, una responsabilitat extra.

LES CARES DEL DIA

Gemma Pasqual

● L'escriptora Gemma Pasqual i Escrivà reivindica quinze personalitats femenines al recull de relats *Viure perillosament* (Comanegra). L'autora explica que la idea li va sorgir quan investigava una suposada relació amorosa entre Mercè Rodoreda i Andreu Nin. Al llibre hi apareixen Virginia Wolf i Jane Austen, entre d'altres. **p. 33**

Ernesto Valverde

● El Barça no va passar ahir de l'empat davant l'Slavia de Praga a la Champions. I tot i que la classificació no perilla, la imatge que va donar l'equip davant dels txecs va ser molt pobra després de la dolorosa derrota de disabte al camp del Llevant. Des d'ahir l'entrenador del Barça ja no té l'excusa del bon rendiment de l'equip al Camp Nou. **p. 34-36**

I TAMBÉ A L'ARA.CAT

01

Seguiu al minut a minut de política catalana tota l'actualitat al voltant de la campanya de les eleccions del 10 de novembre

02

Consulteu la previsió meteorològica de Miquel Bernis davant del canvi radical de temps que s'acosta els pròxims dies

03

Si teniu problemes amb el tabac tenim una guia interactiva que us serà de molta ajuda per deixar de fumar, però també per no començar

NO T'HO POTS PERDRE

Prohibit fer fotos a les geishes al Japó

Les autoritats de Kyoto, l'antiga capital nipona, han pres mesures per protegir les geishes de l'assetjament dels turistes estrangers, especialment als carrers del tradicional barri de Gion. **p. 17**

Comença l'enderrocament de l'edifici de Badalona

L'enderrocament de l'edifici de Badalona on va aparèixer una gran esquerda va començar ahir entre les mirades resignades dels veïns, que no han pogut recuperar les pertinences. **p. 19**

Josep M. Figueres

● L'historiador de la premsa catalana defensa, en una entrevista a l'ARA, que seria lícit exigir una reparació material històrica per a la premsa en català, especialment damnificada pel règim franquista. Figueres assegura que si els grans diaris en català dels anys 30 haguessin seguit, avui serien grans grups multimèdia. **p. 42**

Document publicitari

TENS
PLANS
PER A LA TEVA
JUBILACIÓ?

Et volem ajudar a fer-los realitat. Informa-te'n a bancsabadell.com/pensions.

Sabadell
Ser on siguis

Mèdia

Josep M. Figueres

HISTORIADOR

Trencament “Si els grans diaris dels anys trenta haguessin seguit, avui serien poderoses empreses multimèdia en català”
Persecució “El poder s’adapta i ara usa metodologies més sofisticades, que van de destruir prestigis a ofecs econòmics”

“Seria lícit exigir una reparació material històrica per a la premsa en català”

ÀLEX GUTIÉRREZ
BARCELONA

Tres segles de persecució contra els catalans són els que ha analitzat el periodista i historiador Josep Maria Figueres en el seu últim llibre. Amb el títol *Resistència. La premsa en català, censura i pressió*, publicat a l'editorial Base, aquest estudiós de la comunicació narra les peripècies d'algunes publicacions històriques que van haver d'enginyar-se-les per superar l'afany repressor de les forces de l'Estat. Com és sabut, no totes van sortir-se'n i els ecos del passat ressonen encara en el present.

¿La resistència és el trist fil conductor que trena la història del periodisme català?

El desig innat de llibertat del poble català –i per tant de lluita contra la tirania i l'arbitrarietat– ha estat una constant. I el periodisme ha estat una contribució més a aquest combat. És difícil trobar a Catalunya un sector o una ciutat que no tingui periodisme especialitzat, mentre que altres zones són més aviat deserts colonitzats per la premsa de la capital. Una altra constant, s'ha de dir, és l'obstinació de nombrosos impulsors.

¿Resistència contra què o qui?

Contra l'afany unificador, absorbent i centralitzador de l'Espanya entesa com una ampliació de Castella que imposa els seus trets.

Algunes publicacions de les quals parla al llibre van acabar sent derrotades. ¿Això ha causat un problema a l'hora de transmetre la tradició?

Si els grans diaris dels anys trenta haguessin seguit, avui serien poderoses empreses multimèdia en català. Això no ho tenim, per raons polítiques. Seria lícit, aleshores i per lucre cessant, exigir una reparació material històrica i crear amb aquests diners un centre de producció dels sectors deficitaris de premsa especialitzada en català.

¿D'on surt l'hostilitat cap a les publicacions en català?

De la voluntat d'eliminar els portaveus crítics amb el poder tradicional

CRISTINA CALDERER

centralista madrileny i espanyol que vol la impunitat en la seva gestió. D'això se'n queixen sempre els periodistes catalans des del mateix Almirall fins a Rovira i Virgili. I respon a la voluntat d'unificació.

Quins arguments s'han utilitzat històricament per prohibir-les o denigrar-les?

Tot s'hi val, tribunals especials, el d'impremta, el TOP... Lleis del tipus que siguin que van empresonar i fer exiliar nombrosos periodistes com Josep Pous i Pagès. O bé la legislació militar que va assassinar periodistes compromesos com Manuel Carrasco i Formiguera o Joaquim Puig Pidemunt. Curiosament, els arguments són o bé grandiloqüents –des de la crisi del 98 fins al franquisme– o bé directament d'índole estúpida: dir que una llengua té més parlants que una altra com si això fos un argument racional contundent.

Recuperació “L'epopeia de la clandestinitat mereix una gran obra divulgativa”

Quines audàcies l'han sorprès més en la seva investigació?

La constància. Veure com els derrotats militarment segueixen a l'exili amb *El Poble Català* a París o a l'interior amb revistes com *Ariel*. O el tremp de personatges com Rafael Tasis, Jaume Miravittles, Joan Triadó o Josep Romeu. Ho trobo admirable i em repugna el sentit de persecució de la llibertat d'expressió que tenien tants i tants franquistes partidaris del “*¡Vivan las cadenas!*”

Resistència vol dir, també, clandestinitat. ¿Ho sabem ja tot de les publicacions editades d'incògnit? Han aparegut molts catàlegs i s'han fet recerques monogràfiques, però l'epopeia de la clandestinitat, com la de l'exili, es mereix una gran obra divulgativa, amb una magna aportació que pogués recollir què va significar. Malauradament, la clandestinitat és fràgil: la simple possessió significava tor-

tura brutal de policia. Condecorats, per cert, en una Transició qualificada de modèlica.

Quines lliçons haurien de treure les publicacions actuals d'aquesta persecució històrica?

Que l'adversari segueix i no utilitza el poder que té amb noblesa, sinó que aspira a la destrucció. Això sí, s'ha de frenar pel contacte europeu, que imposa democràcia. Cal també augmentar el sentit d'exigència, “pus parla en català vejam què diu” –que proclamava Fuster–, i això implica disposar d'una capacitat de modernitat.

¿Hi ha tics i maneres de fer de l'Estat, avui dia, que recorden persecucions passades?

Per desgràcia, massa. Ara es tanquen diaris amb l'excusa del terrorisme i hi ha un creixent corrent d'odi cap a la catalanitat que porta a camins d'exclusió. Només cal veure com es parla sense rubor de prohibir partits o de tancar entitats culturals. El discurs, en temps dits de democràcia, imposa una reflexió sobre quins són els demòcrates que ens manen. Abans d'ahir assaltaven redaccions i impremtes com el *Cu-cut!*, en formació i quadrilla. Ahir tancaven *Presència*, amb excuses administratives. Avui, deixen ofegar l'esforç de periodistes i editors amb l'excusa que el mercat és lliure, però amb un mercat prevalent per tradició que és l'espanyol, com ha passat amb el cinema i la cançó. El poder s'adapta i ara fa servir metodologies més sofisticades que van dels expedients per destruir prestigis fins als ofecs econòmics.

El compromís polític sovint malmet el periodisme. ¿Hi ha exemples de diaris que van ser resistents i, ahora, independents?

Es una qüestió complexa, perquè el periòdic respon a una ideologia fundacional. Cal, però, mirar la coherència, l'honestedat... Un periodista exemplar, Domènec de Bellmunt, avui desconegut, va dir: “El periodisme, que segons els francesos mena a arreu, a casa nostra sol menar a la presó, a l'exili i a la misèria. Però tenim un consol en poder afirmar que aquesta misèria és un honor”. Ho trobo ben cert. —